

Materiały florystyczne z Doliny Sanu

KRZYSZTOF OKLEJEWICZ, BARBARA GUTKOWSKA, Rafał KRAWCZYK, AGNIESZKA NOBIS,
Czesława TRĄBA i PAWEŁ WOLAŃSKI

OKLEJEWICZ, K., GUTKOWSKA, B., KRAWCZYK, R., NOBIS, A., TRABA Cz. AND WOLAŃSKI, P. 2007.
Floristic notes from the San River Valley. *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 14(1):
27–37. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The paper presents the new localities of 179 vascular plants from the San River Valley
(SE Poland).

KEY WORDS: floristics, vascular plants, threatened species, distribution, San River Valley, SE Poland

K. Oklejewicz, B. Gutkowska, Zakład Botaniki, Uniwersytet Rzeszowski, ul. Cegielniana 12,
PL-35-959 Rzeszów, Polska; e-mail: koklej@univ.rzeszow.pl

R. Krawczyk, Zakład Geobotaniki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Akademicka 19,
PL-20-033 Lublin, Polska; e-mail: rkrawczy@biotop.umcs.lublin.pl

A. Nobis, Zakład Taksonomii Roślin i Fitogeografii, Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński,
ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; e-mail: agnieszka.nobis@wp.pl

Cz. Trąba, P. Wolański, Katedra Agroekologii, Uniwersytet Rzeszowski, ul. Ćwiklińskiej 2,
PL-35-601 Rzeszów, Polska; e-mail: ctraba@univ.rzeszow.pl; wolanski@univ.rzeszow.pl

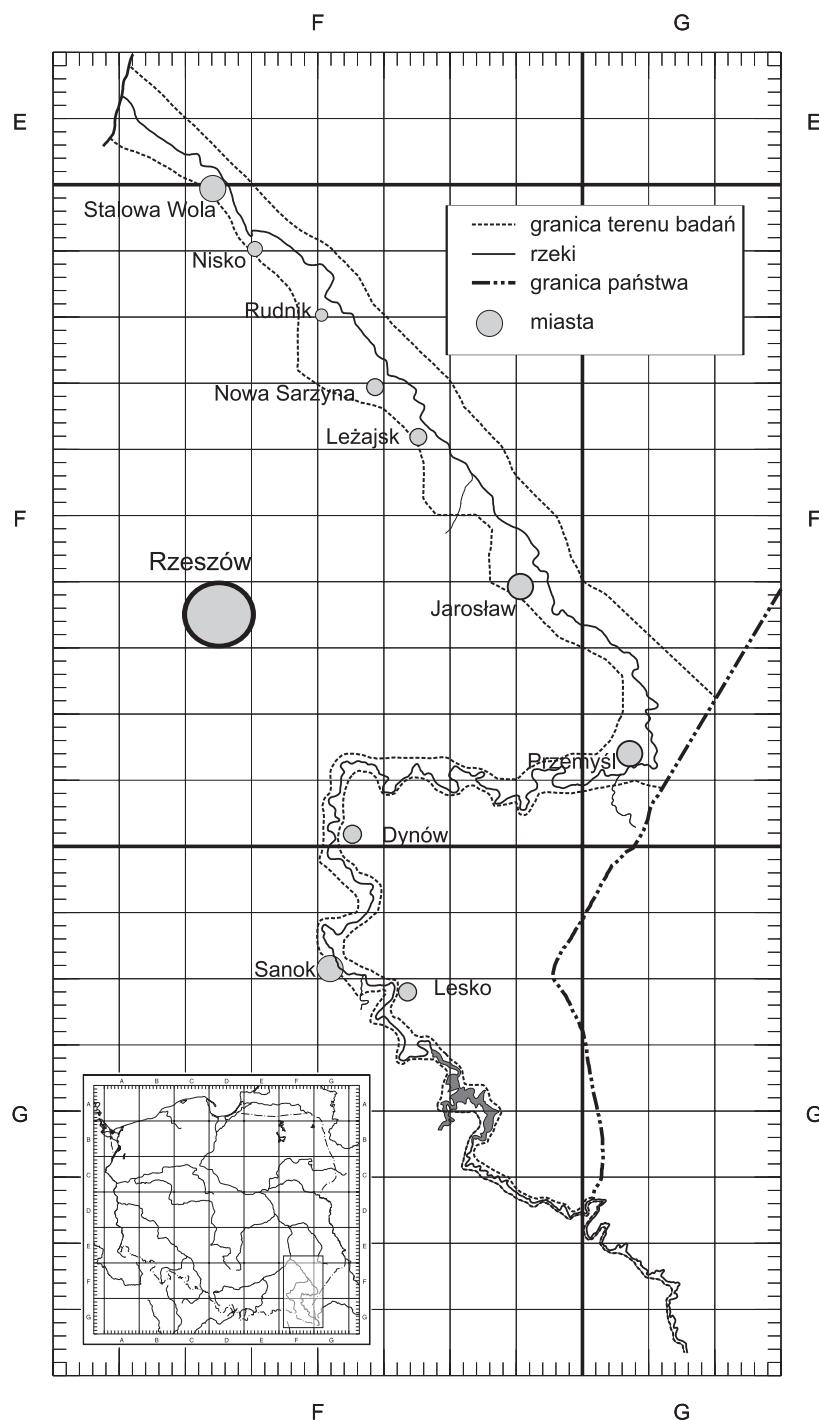
WSTĘP

Praca ta ma na celu prezentację niepublikowanych dotychczas stanowisk gatunków występujących w dolinie Sanu.

Teren badań obejmuje obszar położony w sąsiedztwie rzeki San, przy czym w górnym biegu rzeki są to wąskie fragmenty rzecznych teras zalewowych i nadzalewowych lub strome zbocza przełomów rzecznych, zaś w jej środkowym i dolnym odcinku są to rozległe (szerokości do kilku kilometrów) obszary o niewielkich deniwelacjach terenu (Ryc. 1).

Kilka regionów geobotanicznych przylegających do Sanu posiada już monograficzne opracowania florystyczne (JASIEWICZ 1965; DUBIEL i in. 1979; ZEMANEK 1981, 1989; OKLEJEWICZ 1993), z pozostałych obszarów istnieją jedynie fragmentaryczne dane (np. NOWIŃSKI 1930; OCHYRA 1974; KARCZMARZ & PIÓRECKI 1977). Jednakże stopień zbadania wielu odcinków doliny Sanu jest w dalszym ciągu niewystarczający.

Autorzy niniejszej notatki opracowywali następujące obszary: Krzysztof Oklejewicz, Czesława Trąba i Paweł Wolański badali zbiorowiska łąkowe oraz inne wybrane zbiorowiska nieleśne całej doliny Sanu w ramach grantu „Zbiorowiska łąkowe w dolinie Sanu

Ryc. 1. Położenie badanego terenu w siatce ATPOL

Fig. 1. Localization of the study area in the ATPOL square grid

– waloryzacja przyrodnicza, ekologiczna i paszowa”, Barbara Gutkowska prowadzi intensywne badania florystyczne w południowej części Pogórza Dynowskiego, Agnieszka Nobis opracowuje florę roślin naczyniowych przylegającego do Sanu fragmentu Kotliny Sandomierskiej na odcinku od Leżachowa koło Sieniawy do Ulanowa, natomiast Rafał Krawczyk przeprowadził badania florystyczne w Dolinie Dolnego Sanu (od Ulanowa do ujścia Sanu do Wisły).

Zamieszczone poniżej dane znacząco wypełniają luki w „Atlasie rozmieszczenia roślin...” (ZAJĄC & ZAJĄC 2001).

WYKAZ GATUNKÓW

Nomenklatura gatunków oraz układ systematyczny są zgodne z opracowaniem MIRKA i in. (2002). Lokalizacja stanowisk podana została w sieci ATPOL, przy czym zgodnie z metodyką zaproponowaną przez ZAJĄCA (1978) cyfry znajdujące się po symbolach literowych dużego kwadratu oznaczają: dwie pierwsze – numer kwadratu o boku 10 km, dwie kolejne numer kwadratu o boku 2 km. W pracy zastosowano następujące skróty i symbole: m. – między, k. – koło, * – zdomowiony antropofit, [*] – gatunek o statusie niejasnym we florze Polski, istnieje przypuszczenie, że może być antropofitem.

Equisetum hyemale – Nadrzecze zarośla wierzbowe na wysokich brzegach Sanu. Stalowa Wola (FF 04 34).

E. ramosissimum – Suche łąki i pastwiska, nadrzecze ziołorośla, nieużytki. Nisko (FF 05 30), Krzeszów (FF 26 13), Bieliniec (FF 16 21), Za Łączką k. Leżachowa (FF 58 03).

E. pratense – Zarośla wierzbowe i nasadzenia sosny wzdłuż wysokich brzegów Sanu, wilgotne zarośla na skraju boru mieszanego. Nisko (FF 05 31), Przedzelskie (FF 15 14), Wólka Tanewska (FF 16 10), Tarnawiec (FF 37 24).

Thelypteris palustris – Podtopione zarośla wierzbowe na brzegu stawu. Racławice (FF 15 02).

Salvinia natans – Starorzecza i zalane zagłębia śródziemne. Brandwica (FF 04 03), Przedzelskie (FF 15 14).

Nuphar lutea – Starorzecza i niewielkie stawy. Brandwica (FF 04 03), Ulanów (FF 16 12), Tarnogóra (FF 26 33).

Anemone ranunculoides – Zarośla wierzbowe nad Sanem w Czakaju Pniowskim (FE 93 01) i na skraju lasu mieszanego przy cieku wodnym w Kłyżowie (FF 05 32).

Batrachium aquatile – Niewielki ciek wodny. Przedzelskie (FF 15 14).

B. circinatum – Zalane wyrobiska piaskowe, stawy, starorzecza, oczka wodne. Nowiny (FE 93 02), Majdan Zbydnowski (FE 94 30), Brandwica (FF 04 03), Zarzecze (FF 15 04), Wólka Tanewska (FF 16 10), Torki (GF 81 10).

Myosurus minimus – Gliniaste pola uprawne, kolejny dróg gruntowych. Olszowiec (FF 05 32), Bieliniec (FF 16 21), Kolonia Kamionka (FF 26 03), Rudka (FF 48 04), Kapleńskie (FF 48 13).

Ranunculus auricomus – Wilgotne i podmokłe łąki, rzadziej lasy łąkowe. Zbydnow (FE 93 33), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22), Jastkowice (FF 04 04), Pysznica (FF 05 22), Nisko (FF 14 04), Przedzelskie (FF 15 23), Ulanów (FF 16 11).

R. bulbosus – Suche łąki i murawy. Motycze Poduchowne (FE 93 21), Jastkowice (FF 05 10), Racławice (FF 15 02).

R. lingua – Zbiorowiska szuarowe. Jastkowice (FF 05 00), Przedzelskie (FF 16 20), Kopki (FF 26 12).

R. sardous – Wilgotne i podmokłe pastwiska. Wola Rzeczycka (FE 94 21), Pysznica (FF 05 32), Nowa Wieś (FF 15 03), Glinianka (FF 16 12), Kopki (FF 26 12).

Ranunculus sceleratus – Dna i brzegi wysychających starorzeczy i sadzawek, świeże aluwia. Zaleszany (FF 93 32), Wola Rzeczycka (FE 94 21), Stalowa Wola (FF 04 03), Nisko (FF 05 30).

Thalictrum lucidum – Wilgotne łąki i nadrzecze ziołorośla. Gorzyce (FE 93 00), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22), Nisko (FF 05 30), Glinianka (FF 16 22).

Th. flavum – Wilgotne łąki. Wrzawy (FE 93 00), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22), Sibigi (FF 25 14).

***Fumaria vaillantii** – Archeofit. Pola uprawne. Łazów (FF 27 42), Pigany (FF 48 22), Rzuchów (FF 37 44).

Cerastium semidecandrum – Murawy na piaskach, piaszczyste przydroża. Stalowa Wola (FE 94 42), Pysznica (FF 05 22), Nisko (FF 14 04), Przedzel (FF 15 24), Ulanów (FF 16 12), Sibigi (FF 16 42), Babiarze (FF 25 44), Kolonia Kamionka (FF 26 03), Rudka (FF 48 04).

Dianthus deltoides – Murawy na piaskach, łąki suche i zmienno wilgotne. Pilchów (FE 94 41), Jastkowice (FF 05 11), Nisko (FF 14 04), Przedzel (FF 15 14), Ulanów (FF 16 11), Wólka Bielińska (FF 16 31), Koziarnia (FF 26 13).

Illecebrum verticillatum – Wilgotne piaszczyste pola uprawne. Lipa (FE 94 12), Ulanów (FF 16 11).

Sagina nodosa – Wilgotna łąka. Podwolina (FF 15 23).

Scleranthus polycarpos – Wypasana murawa na piasku. Nowiny (FE 93 02).

Stellaria palustris – Podmokłe łąki. Kłyżów (FF 05 32), Nisko (FF 05 40), Przedzel (FF 15 23), Ulanów (FF 16 11), Bieliny (FF 16 42), Kopki (FF 26 12), m. Kopkami a Jeżowym (FF 26 21).

S. uliginosa – Zbiorowiska szuarowe, obszary źródlisk na zboczu doliny. Zarzecze (FF 05 42), Wolina (FF 15 03), Wólka Tanewska (FF 16 00).

Viscaria vulgaris – Suche łąki oraz brzegi lasów i zarośli, murawy napiaskowe. Wola Rzeczycka (FE 94 21), Jastkowice (FF 05 00), Zarzecze (FF 15 04).

***Chenopodium ficifolium** – Archeofit. Zarośla przy korycie Sanu, pola uprawne. Kępa Rudnicka (FF 16 31), Kamionka Dolna (FF 26 03), Paluchy (FF 48 13), Rudka (FF 48 14), Sieniawa (FF 48 33).

Rumex hydrolapathum – Zbiorowiska szuarowe i rowy odwadniające. Jastkowice (FF 05 00), Pysznicza (FF 05 21), Przedzel (FF 16 10), Kopki (FF 26 12), m. Kopkami a Jeżowym (FF 26 21), Majdan (FF 36 01), Grabowiec (GF 70 14).

R. maritimus – Dnios wyschniętego stawu. Raclawice (FF 15 02).

Hypericum tetrapterum – Podmokłe łąki. Radomyśl (FE 93 03 i 94 00), Zbydniów (FE 93 34), Pysznicza (FF 05 22), Bieliniec (FF 16 21).

Viola canina – Ubogie łąki i murawy na piaskach, wrzosowiska i bory sosnowe. Lipa (FE 94 12), Pysznicza (FF 05 10), Nisko (FF 14 04), Bieliniec (FF 16 21).

V. palustris – Podmokłe łąki i zarośla olszowe, torfowiska, podmokłe lasy różnych typów. Nowiny (FE 93 02), Rzeczyca Długa (FE 94 34), Stalowa Wola (FF 04 01), Podwolina (FF 15 12), Glinianka (FF 16 12).

V. stagnina – Podmokłe łąki i rowy melioracyjne. Jastkowice (FF 04 14), Bieliniec (FF 16 21), Rzuchów (FF 37 44).

***Camelina microcarpa** subsp. *sylvestris* – Archeofit. Pola uprawne, odłogi. Kuryłówka (FF 37 23), Pigany (FF 48 22), Kamionka Dolna (FF 26 02).

Roripa amphibia – Zbiorowiska szuarowe przy zbiornikach astatycznych. Wólka Turebska (FE 94 20), Ulanów (FF 16 11).

R. austriaca – Brzeg Sanu. Krzeszów (FF 26 13), Sieniawa (FF 48 43).

Sisymbrium strictissimum – Zarośla wierzbowe nad Sanem. Nowa Wieś (FF 15 03), Wólka Tanewska (FF 16 10), Bieliny (FF 16 41), Łazów (FF 27 41), Za Łączką k. Leżachowa (FF 58 03), Krążki Bachowskie (FF 97 04).

Salix × dasyclados – Przydrożne zarośla. Podgóra Plebańska (FF 26 04).

***Euphorbia exigua** – Archeofit. Pola uprawne. Piskorowice (FF 48 11), Kępa Rudnicka (FF 16 31).

Ledum palustre – Bory bagienne. Antoniów (FE 83 43), Ruda Jastkowska (FF 05 11).

Hottonia palustris – Rowy melioracyjne. Zaleszany (FE 93 22), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22), Pysznica (FF 05 22), Podwolina (FF 15 23), Ulanów (FF 16 10),

Lysimachia thyrsiflora – Zbiorowiska szuarowe, olszyny. Dzierdziówka (FE 93 23), Jastkowice (FF 05 00), Kłyżów (FF 05 32), Nisko (FF 05 40), Wolina (FF 15 03), Ulanów (FF 16 10), Sibigi (FF 25 14), Kopki (FF 26 12), Majdan (FF 36 01).

Primula veris – Skraje lasów, łąki, murawy na skarpach. Nisko (FF 05 41), Wolina (FF 15 03), Kolonia Kamionka (FF 26 03), Bystre (FF 27 20).

Comarum palustre – Torfowiska niskie. Pysznica (FF 05 11), Podwolina (FF 15 13), Kopki (FF 26 12), Łazów (FF 27 41).

Crataegus laevigata – Obrzeża lasu sosnowego, nieużytki. Zaleszany (FE 93 31), Zarzecze (FF 15 04).

C. monogyna – Odłogowane łąki, miedze, śródpolne zarośla. Kłyżów (FF 05 32), Sielnica (FF 96 04), Wysock (GF 60 32).

C. rhipidophylla – Śródpolne zarośla, polne przydroża. M. Gorzycami a Zalesiem Gorzyckim (FE 92 14), Nisko (FF 05 40), m. Sanokiem a Trepczą (FG 16 20), Zagórz (FG 26 03), Wysock (GF 60 32).

Filipendula hexapetala – Suche murawy, miedze, świeże łąki. Kustrawa (FF 27 10), Bystre (FF 27 20).

Geum rivale – Niski grąd oraz przyległa łąka. Pysznica (FF 05 11).

Potentilla norvegica – Wilgotna łąka. Mołyńce (FF 38 41).

P. supina – Dno sadzawki na pastwisku, wilgotne nieużytki. Nowa Wieś (FF 15 03), Ulanów (FF 16 10), Krzeszów (FF 26 13), Pigany (FF 48 13).

Rosa dumalis – Zarośla śródpolne, polne przydroża. Zaleszany (FE 93 32), Wola Rzeczycka (FE 94 21), Rzeczyca Okrągła (FE 94 23), Nisko (FF 05 40).

R. majalis – Brzeg lasu sosnowego. Antoniów (FE 83 32).

R. rubiginosa – Pastwisko w Ulanowie (FF 16 12) i piaszczysta wydma w Ubieszynie (FF 48 43).

R. sherardii – Śródpolne zarośla na niewielkich krawędziach erozyjnych. Zbydniów (FE 93 33), Agatówka (FF 04 01).

Rubus apricus – Lasy sosnowe. Stalowa Wola (FF 04 21), Nisko (FF 15 00).

R. bifrons – Brzeg lasu sosnowego. Sokół (FF 03 20).

R. constrictus – Zarastające nieużytki u podnóża góry. Góra Koziniec (FG 37 14).

R. crispomarginatus – Skraj grądu. Zbydniów (FE 93 43).

R. gracilis – Lasy sosnowe i ich obrzeża. Nowiny (FE 93 02), Radomyśl (FE 93 04), Żabno (FE 94 10), Zbydniów (FE 93 43), Kłyżów (FF 05 32).

R. hirtus – Lasy różnych typów. Radomyśl (FE 93 03 i 93 13), Zbydniów (FE 93 43), Wola Rzeczycka (FE 94 10), Stalowa Wola (FF 04 22, 04 34 i 04 43), Nisko (FF 04 44), Pysznica (FF 05 22),

R. macrophyllus – Las sosnowy. Tarnogóra (FF 26 33).

R. nessensis – Lasy sosnowe i ich obrzeża oraz piaszczyste groble i wydmy. Antoniów (FE 83 42), Wola Rzeczycka (FE 94 10), Żabno (FE 94 10).

R. plicatus – Bory sosnowe, zręby, piaszczyste groble i murawy. Lipa (FE 94 00), Wola Rzeczycka (FE 94 01, 94 10 i 94 11), Żabno (FE 94 10), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22), Rzeczyca Okrągła (FE 94 23), Wola Turebska (FE 94 30), Jastkowice (FF 05 01),

R. rufis – Lasy sosnowe i ich obrzeża. Radomyśl (FE 93 13), Zbydniów (FE 93 43), Stalowa Wola (FF 04 33).

R. siemianicensis – Sztuczna sośnina. Zbydniów (FE 93 43).

R. × pseudidaeus – Przydroże. Leżachowiec (FF 48 12).

Sanguisorba officinalis – Wilgotne łąki. Rzeczyca Długa (FE 94 33), Pilchów (FF 04 02), Jastkowice (FF 05 10), Ulanów (FF 16 11), Koziarnia II (FF 26 13), Święte (GF 70 23).

Drosera rotundifolia – Śródleśne torfowisko w Jastkowicach (FF 05 11), wilgotne wrzosowisko w Podwolinie (FF 15 12) oraz wilgotne, piaszczyste wyrobiska w Łazowie (FF 27 43) i Kapleńskim (FF 48 24).

Astragalus cicer – Suche łąki, obrzeża zarośli. Piskorowice (FF 48 11), Za Łączką k. Leżachowa (FF 58 03), Pilchów (FE 94 41), Siedliska (FF 96 21).

A. glycyphyllos – Skraje lasów i zarośli. Nowiny (FE 93 02), Kępa (FE 94 31), Pysznica (FF 05 22), Ulanów (FF 16 10).

Lathyrus niger – Grąd zboczowy oraz bór mieszany. Nowiny (FE 93 02), Pysznica (FF 05 11), Zarzecze (FF 16 10).

****Impatiens glandulifera*** – Holoagriofit. Nadrzecze zarośla wierzbowe. Nisko (FF 05 30), Przedzel (FF 15 14), Kolonia Kamionka (FF 26 03), Rzuchów (FF 37 44), Sieniawa (FF 48 33), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

Linum catharticum – Suche łąki na międzywalu, łąka świeża. Dzierdzówka (FE 93 34), Wólka Turebska (FE 94 20), Stalowa Wola (FE 94 42), Nisko (FF 05 41), Bieliniec (FF 16 21), Kamionka Dolna (FF 26 03).

Erodium cicutarium – Piaszczyste pola uprawne. Wólka Bielińska (FF 16 31).

Polygala comosa – Suche łąki, skraje lasów. Skowierzyn (FE 93 12), Wólka Turebska (FE 94 20), Brandwica (FF 04 03), Nisko (FF 05 30), Zarzecze (FF 15 04), Wólka Tanewska (FF 16 10), Kuryłówka (FF 37 23).

P. oxyptera – Wilgotne wrzosowisko. Lipa (FE 94 12).

Trapa natans – Niewielki zbiornik wodny. Pniów (FE 83 41).

Myriophyllum spicatum – Śródpolne oczko wodne, starorzecze. Nisko (FF 05 41), Wólka Tanewska (FF 16 10).

M. verticillatum – Starorzecze. Brandwica (FF 04 03).

Hydrocotyle vulgaris – Torfowiska, podmokłe bory sosnowe. Ruda Jastkowska (FF 05 11), Glinianka (FF 16 22), Bukowina (FF 16 32).

Berula erecta – Wolno płynące cieki wodne. Kłyżów (FF 05 32), Podwolina (FF 15 22), Ulanów (FF 16 12), Kopki (FF 26 12), Gorzyce (FF 58 03).

****Chaerophyllum aureum*** – Hemiagriofit. Kilka okazów w zbiorowisku z *Phalaris arundinacea* na brzegu Sanu. Dobra Szlachecka (FG 06 34).

Cicuta virosa – Zbiorowisko szuarowe na zarastającym starorzeczu. Nisko (FF 05 30).

Cnidum dubium – Wilgotne łąki i rowy odwadniające. Nowiny (FF 93 03), Radomyśl (FF 93 14), Wola Rzeczycka (FE 93 21), Rzeczyca Długa (FE 94 43), Turbia (FF 04 01), Ulanów (FF 16 11).

Eryngium planum – Suche łąki, przydroża i miedze. Ulanów (FF 16 11), Wólka Bielińska (FF 16 31), Bieliny (FF 16 42), Kolonia Kamionka (FF 26 03), Sarzyna (FF 26 44), Tarnawiec (FF 37 33).

Oenanthe aquatica – Zbiorowiska szuarowe. Stalowa Wola (FF 04 02), Jastkowice (FF 05 00), Nisko (FF 05 30), Ulanów (FF 16 12).

Selinum carvifolia – Wilgotne łąki. Rzeczyca Długa (FE 94 33), Pysznica (FF 05 22), Wólka Tanewska (FF 16 00).

Stium latifolium – Zbiorowiska szuarowe. Pniów (FE 83 41), Stalowa Wola (FF 04 03), Przedzel (FF 16 10), Ulanów (FF 16 10).

Ligustrum vulgare – Murawy kserotermiczne na ścianach nad Sanem i Osławą. M. Sanokiem a Trepca (FG 16 20), Zagórz (FG 26 03).

Galium rivale – Nadrzecze ziołorośla. Radomyśl (FE 93 24), Pysznica (FF 05 12), Wólka Tanewska (FF 16 10), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

****Sherardia arvensis*** – Archeofit. Pola uprawne. Bieliniec (FF 16 21), Leżachowiec (FF 48 12).

Succisa pratensis – Wilgotne łąki. Nowiny (FE 93 02), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 22).

Cuscuta lupuliformis – Nadrzeczna zarośla wierzbowe. Wrzawy (FE 93 01), Kępa (FF 94 32).

Gratiola officinalis – Wilgotne łąki, rowy melioracyjne. Turbia (FE 94 41), Rzeczyca Długa (FE 94 33), Wólka Bielińska (FF 16 21), Glinianka (FF 16 23).

Limosella aquatica – Aluwia nad Sanem, dna sadzawek na pastwiskach, brzeg rzeki Złotej (dopływ Sanu). Skowierzyń (FE 93 22), Stalowa Wola (FF 04 34), Nisko (FF 05 41), Przedziel (FF 15 14), Ulanów (FF 16 12), Bieliniec (FF 16 21), Kuryłówka (FF 37 23).

Rhinanthus minor – Wilgotne łąki i pastwiska. Stalowa Wola (FE 94 42), Podwolina (FF 15 22).

**Veronica agrestis* – Archeofit. Pole uprawne. Kamionka Dolna (FF 26 03).

V. dillenii – Murawy napiaskowe. Jastkowice (FE 94 34), Pysznica (FF 05 11), Wolina (FF 15 03), Ulanów (FF 16 11), Babiarze (FF 25 44).

**V. filiformis* – Holoagrofit. Pastwiska, polne przydrożach i świeże łąki. Majdan Zbydniowski (FE 93 24), Wólka Turebska (FE 94 30), Kuryłówka (FF 37 22), Za Łączką k. Leżachowa (FF 58 03), Kolonia Leżachowska (FF 58 14).

V. longifolia – Wilgotne łąki, zarośla na brzegu rzeki Lubienia (dopływ Sanu). Brandwica (FF 04 03), Jastkowice (FF 05 00), Zagórze k. Rudki (FF 48 03), Iskań (FF 97 04).

V. scutellata – Podmokłe łąki. Dzierdzówka (FF 93 34), Turbia (FF 04 01), Pysznica (FF 05 20), Podwolina (FF 15 22), Ulanów (FF 16 10), Glinianka (FF 16 22), Kopki (FF 26 12), Majdan (FF 36 01), Czerce (FF 49 41).

V. teucrium – Murawa kserotermiczna. Szowsko (FF 69 02).

V. verna – Murawy napiaskowe. Lipa (FE 94 12), Podwolina (FF 15 22).

Utricularia minor – Dystroficzny zbiornik wodny w wilgotnym borze w Nisku (FF 04 44) i niewielki zbiornik w wyrobisku piasku w Pysznicy (FF 05 11).

U. vulgaris – Starorzecza, zalane wyrobiska, stawy. Turbia (FF 04 00), Pysznica (FF 05 22), Podwolina (FF 15 12), Wólka Tanewska (FF 16 10), Sibigi (FF 25 14),

Mentha aquatica – Wilgotne ziolorośla nad Sanem, brzegi rowów melioracyjnych. Stalowa Wola (FF 04 13), Pysznica (FF 05 11), Glinianka (FF 16 12).

Scutellaria galericulata – Rowy melioracyjne. Kopki (FF 26 12), Koziarnia (FF 26 13).

S. hastifolia – Skraj wilgotnych ziolorośli. Nisko (FF 05 41).

Callitrichie cophocarpa – Niewielkie cieki wodne, rowy melioracyjne, starorzecza. Antoniów (FE 83 43), Zaleszany (FE 93 31), Turbia (FF 04 01), Jastkowice (FF 05 01), Bieliniec (FF 16 21).

C. verna – Niewielkie cieki wodne, rowy melioracyjne. Pysznica (FF 05 30), Nowa Wieś (FF 15 03), Przedziel (FF 15 24), Ulanów (FF 16 12).

Cirsium canum – Wilgotne i podmokłe łąki. Dzierdzówka (FE 93 34), Koziarnia (FF 26 13), Święte (GF 70 23).

Helichrysum arenarium – Murawy na piaskach. Jastkowice (FF 04 04), Zarzecze (FF 05 42), Bieliniec (FF 16 21), Glinianka (FF 16 22), Majdan (FF 36 01).

Hieracium aurantiacum – Sucha łąka. Międzybrodzie (FG 16 11).

[*]*Lapsana intermedia* – Zarośla wierzbowe nad Sanem. Hureczko (GF 80 33).

Petasites hybridus – Zarośla na brzegach Sanu. Nisko (FF 05 30), Wólka Tanewska (FF 16 00), Krzeszów (FF 26 13), Kuryłówka (FF 37 23), Rzuchów (FF 37 44), Za Łączką k. Leżachowa (FF 58 03), Bachórz (FF 86 33), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

P. spurius – Suche wyniesienia piasków facji korytowej. Stalowa Wola (FF 04 34), Nisko (FF 05 41), Przedziel (FF 15 14), Ulanów (FF 16 11).

Pulicaria vulgaris – Wilgotne pastwiska i nieużytki. Motycze Poduchowe (FE 93 21), Rzeczyca Długa (FE 94 33), Pigany (FF 48 23), Wylewa (FF 48 24).

**Rudbeckia laciniata* – Holoagriofit. Nadrzecze zarośla wierzbowe. Radomyśl (FE 93 13), Wólka Turowska (FE 94 31), Stalowa Wola (FF 04 14), Nisko (FF 05 42), Zarzecze (FF 15 03), Ulanów (FF 16 11), Iskań (FF 97 04).

Senecio barbaeifolius – Pastwiska i częściowo wypasane łąki. Wilgotne łąki. Przedzел (FF 15 14), Rudka (FF 48 04).

S. fluitialis – Zarośla wierzbowe nad Sanem. Nisko (FF 05 30), Zarzecze (FF 15 03), Ulanów (FF 16 10), Krzeszów (FF 26 13).

Serratula tinctoria – Wilgotne łąki. Radomyśl (FE 93 03), Majdan Zbydniowski (FE 94 30), Turbia (FF 04 01), Pysznica (FF 05 21), Bystre (FF 27 20).

**Solidago gigantea* – Holoagriofit. Ziołorośla nad Sanem, nieużytki, miejsca ruderalne. Rzeczyca Długa (FE 94 67), Jastkowice (FF 05 00), Nisko (FF 05 30), Kuryłówka (FF 37 23), Bachórz (FF 86 32).

Butomus umbellatus – Zbiorowiska szuarowe przy starorzeczach, zarastające starorzecze. Przedzел (FF 16 20), Krzeszów (FF 26 13).

Sagittaria sagittifolia – Brzegi zbiorników wodnych, rowy odwadniające. Rzeczyca (FE 94 32), Nisko (FF 05 30), Ulanów (FF 16 10 i 16 12), Glinianka (FF 16 22).

Hydrocharis morsus-ranae – Niewielkie zbiorniki wodne, rowy odwadniające, starorzecza i stawy. Nisko (FF 05 40), Ulanów (FF 16 10), Przedzел (FF 16 10), Sibigi (FF 25 14), Tarnogóra (FF 26 33).

Stratiotes aloides – Niewielkie śródpolne zbiorniki wodne i starorzecza. Nisko (FF 05 30), Tarnogóra (FF 26 33).

Potamogeton crispus – Starorzecza i stawy. Wola Rzeczycka (FE 94 31), Stalowa Wola (FF 04 24), Zarzecze (FF 05 43), Racławice (FF 15 02), Przedzел (FF 16 10).

P. natans – Starorzecza, uregulowane niewielkie cieki wodne. Żabno (FE 94 10), Pilchów (FF 04 01), Ulanów (FF 16 12).

P. nodosus – Przy brzegach stawów i jezior. Radymno (GF 70 02), Torki (GF 81 10).

Zannichellia palustris – Silnie zanieczyszczony zbiornik wodny na pastwisku. Zbydniów (FE 93 33).

Allium angulosum – Wilgotne łąki. Ulanów (FF 16 11), Piskorowice (FF 48 00).

A. scorodoprasum – Kilkanaście okazów w płacie *Caricetum gracilis* we wsi Bieliniec (FF 16 21), obrzeża zarośli w Krzeszowie Dolnym (FF 26 24).

Colchicum autumnale – Zmiennowilgotne łąki w pobliżu koryta Sanu. Brandwica (FE 94 43), Nisko (FF 05 30), Przychojec (FF 37 11), Sieniawa (FF 48 43).

Gagea pratensis – Suche łąki, zbocza wałów przeciwpowodziowych, miedze, polne przydroża. Nowiny (FE 93 02), Zarzecze (FF 15 04 i 16 00), Kuryłówka (FF 37 14), Paluchy (FF 48 02), Pigany (FF 48 22).

**Sisyrinchium bermudiana* – Hemiagriofit. Odłogowane łąki i brzegi przydrożnych rowów. Bukowiec (GG 61 40).

Dactylorhiza majalis – Podmokłe i wilgotne łąki. Lipa (FE 94 12), Jastkowice (FF 05 11), Wolina (FF 15 13), Krzeszów (FF 26 14), Łazów (FF 27 43).

Neottia nidus-avis – Nad potokiem w grądzie. Las Warski (FF 95 34).

Juncus alpino-articulatus – Torfowiska, inicjalne zbiorowiska na brzegach zbiorników wodnych. Dzierdziówka (FE 93 23), Dąbrowa Rzeczycka (FE 94 23), Turbia (FF 04 01).

J. bulbosus – Torfowiska, wilgotne piaski na brzegach wód. Nowiny (FE 93 02), Nisko (FF 04 44 i 15 00), Pysznica (FF 05 11).

Blysmus compressus – Torfiaste łąki. Bukowina (FF 16 32), Myczkowce (FG 27 43).

Bolboschoenus maritimus – Zbiorowiska szuarowe przy brzegach stawów, starorzecza. Nisko (FF 05 30), Ulanów (FF 16 10), Krzeszów (FF 26 13), Tarnogóra (FF 26 33).

Carex acutiformis – Podmokłe łąki i płytkie zbiorniki wodne, podmokłe lasy. Jastkowice (FF 05 00), Kopki (FF 26 12), Krzeszów Dolny (FF 26 24), Pełkinie (FF 59 40), Iskań (FF 97 04), Hurko (GF 80 44), Dzwiniacz Górnny (GG 60 03).

C. appropinquata – Podtopione torfowisko niskie. Kłyżów (FF 05 32).

C. cuprina – Na podmokłych łąkach. Wrzawy (FE 83 41), Zbydniów (FF 93 34), Zarzecze (FF 05 42), Wólka Tanewska (FF 16 10), Iskań (FF 97 04).

C. diandra – Wypłycone, silnie zarośnięte starorzecza i torfowisko niskie. Jastkowice (FF 04 04), Kłyżów (FF 05 32), Wolina (FF 15 03), Przedzel (FF 16 10), Łazów (FF 27 41).

C. distans – Podmokłe zagębiania terenu na glebach glejowych u podnóża góry, wilgotne pastwiska. Wrzawy (FE 93 10), Zarzecze (FF 05 42), Wólka Tanewska (FF 16 10), Góra Koziniec (FG 37 14).

C. disticha – Podmokłe łąki. Gorzyce (FE 93 31), Dzierdziówka (FE 93 32), Radymno (GF 70 01).

C. elata – Stawy hodowlane, podmokłe lasy i szuwar wielkoturzycowy. Żabno (FE 94 10), Wolina (FF 15 03), Paluchy (FF 48 02).

C. paniculata – Podtopione zagębiania terenu, silnie wypłycone starorzecza, lasy i zarośla bagienne. Motycze Szlacheckie (FE 93 21), Jastkowice (FF 04 04), Pysznica (FF 05 22), Kłyżów (FF 05 32), Łazów (FF 27 42), m. Wybrzeżem a Ślonnym (FF 97 00).

C. praecox – Suche murawy, piaszczyste przydroża. Rzuchów (FF 37 44), Kuryłówka (FF 38 10), Wylewa (FF 48 24).

C. pseudocyperus – Brzegi zbiorników wodnych, podmokłe zagębiania śródpolne. Rzeczyca Długa (FE 94 34), Pysznica (FF 05 22), Wolina (FF 15 03), Bukowina (FF 16 32), Kopki (FF 26 12), Krzeszów Dolny (FF 26 24).

C. rostrata – Podmokłe łąki, torfowiska, zarastające rowy melioracyjne. Pysznica (FF 05 10), Kłyżów (FF 05 32), Podwolina (FF 15 12), Kopki (FF 26 12), Koziarnia (FF 26 13), Majdan (FF 36 01).

C. tomentosa – Wilgotne łąki i pastwiska, polna miedza. Skowierzyn (FE 93 12), Dzierdziówka (FE 93 23), Stalowa Wola (FE 94 42), Sieniawa (FF 48 43), Szowsko (FF 69 02), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

C. transsilvanica – Murawy kserotermiczne na stromych zboczach i żwirowiska. Siedliska (FF 96 21), m. Sanokiem a Trepczą (FG 16 20), Góra Koziniec (FG 37 14), Dzwiniacz Górnny (GG 60 03), Bukowiec (GG 61 40).

C. vesicaria – Brzegi zbiorników wodnych, podtopione łąki. Rzeczyca Długa (FE 94 44), Jastkowice (FF 05 10), Kłyżów (FF 05 32), Warchoły (FF 15 10), Ulanów (FF 16 11), Bieliny (FF 16 42), Koziarnia (FF 26 13), m. Kopkami a Jeżowym (FF 26 21), Pełkinie (FF 59 40), Iskań (FF 97 04), Zahutyń (FG 16 42).

C. vulpina – Podtopione łąki, rowy odwadniające. Kępa (FE 94 32), Pilchów (FF 04 02), Pysznica (FF 05 22), Podwolina (FF 15 13), Przedzel (FF 16 20), Koziarnia (FF 26 13), Tarnogóra (FF 26 33), Siedliska (FF 96 21), Dzwiniacz Górnny (GG 60 03).

Cyperus flavescens – Brzegi i dna sadzawek na pastwiskach, wilgotne piaszczyste brzegi starorzeczy. Dąbrówka Pniowska (FE 83 31), Nowiny (FE 93 02), Rzeczyca Okrąglą (FE 94 32), Obojna (FF 04 00).

C. fuscus – Świeże aluwia nad Sanem, brzegi sadzawek na pastwiskach, brzegi zbiorników wodnych. Nisko (FF 05 31), Zarzecze (FF 05 42), Przedzel (FF 15 14), Bieliniec (FF 16 21), Glinianka (FF 16 22), Kopki (FF 26 12).

Eleocharis acicularis – Wilgotne piaszczyste brzegi zbiorników wodnych. Brandwica (FF 04 03), Pysznica (FF 05 21), Podwolina (FF 15 12), Wólka Tanewska (FF 16 10), Bukowina (FF 16 32), Bieliny (FF 16 42).

E. mamillata – Brzegi zbiorników wodnych i rowy melioracyjne. Bieliny (FF 16 42), Sibigi (FF 25 14), Tarnogóra (FF 26 13), Hurko (GF 80 44).

E. ovata – Inicjalne zbiorowiska na wilgotnym pastwisku oraz w kolejnych drogi gruntowej. Nowiny (FE 93 02).

Eriophorum vaginatum – Przy rowach odwadniających w borach, torfowiska. Lipa (FE 94 12), Nisko (FF 04 44 i 14 04), Podwolina (FF 15 12).

Schoenoplectus lacustris – Starorzecza. Wolina (FF 15 03), Ulanów (FF 16 12), Bukowina (FF 16 32), Grabowiec (GF 70 14).

**Anthoxanthum aristatum* – Epekofit. Piaszczyste przydroża, piaszczyste pola uprawne. Ożanna Mała (FF 37 24), Pigany (FF 48 23).

*Avena strigosa – Archeofit. Pola uprawne. Ulanów (FF 16 11), Bieliniec (FF 16 21), Wylewa (FF 48 24).

Avenula pubescens – Łąki kośne i od niedawna odłogowane. Nowiny (FE 93 02), Radomyśl (FE 93 14), Żabno (FE 93 24), Zaleszany (FE 93 32), Wola Rzeczycka (FE 94 21), Stalowa Wola (FF 04 14), Pysznica (FF 05 20), Kłyżów (FF 05 32), Nisko (FF 15 01), Ulanów (FF 16 10), Sibigi (FF 25 14), Kopki Groble (FF 25 34), Majdan (FF 36 01), Wola Żarczycka (FF 36 21), Chałupki Dębniańskie (FF 48 20), Pełkinie (FF 59 40), Bartkówka (FF 86 42), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

*Bromus carinatus – Epekofit. Przydroża, przypłocia. Ulanów (FF 16 11), Mołynie (FF 38 41), Chałupki Piskorowickie (FF 48 02).

B. erectus – Źwirowiska nad Sanem, suche łąki i murawy na międzywalu, wały przeciwpowodziowe. Stalowa Wola (FE 94 42), Chłopska Wola (FF 04 04), Bartkówka (FF 86 42), Zwierzyń (FG 27 42).

B. inermis – Łąki rajgrasowe i miedze. Motyczce Poduchowne (FE 93 21), Rzeczyca Okrągła (FE 94 23), Ulanów (FF 16 11), Bachórza (FF 86 32), Dobra Szlachecka (FG 06 34).

B. racemosus – Wilgotne łąki. Krzeszów (FF 26 03), Sigełki (FF 27 31).

Calamagrostis canescens – Podmokłe łąki i polany śródleśne, zbiorowiska szuarowe, lasy bagienne. Rzeczyca Okrągła (FE 94 23), Jastkowice (FF 05 01), Nisko (FF 14 04), Podwolina (FF 15 13), Wólka Tanewska (FF 16 10), Za Jeżowym (FF 25 24), m. Kopkami a Jeżowym (FF 26 21), Pełkinie (FF 59 40), Bachórza (FF 86 32).

C. pseudophragmites – Kamieńce nad Sanem i przylegające do nich łąki. Dźwiniacz Górnny (GG 60 03), Tarnawa Wyżna (GG 61 20).

Festuca arundinacea – Łąki i pastwiska. Skowierzyn (FE 93 11), Żabno (FE 93 24), Rzeczyca Długa (FE 94 34), Przedział (FF 15 14), Sielnica (FF 96 04), Przedsielnica (FF 97 00).

Leersia oryzoides – Zbiorowiska szuarowe w starorzeczach i przy stawach. Turbia (FE 94 40), Pysznica (FF 05 20), Racławice (FF 15 02), Wólka Tanewska (FF 16 10), Ulanów (FF 16 10).

Calla palustris – Lasy bagienne. Pysznica (FF 05 22), Wolina (FF 15 03).

Acorus calamus – Podtopiome łąki i brzegi zbiorników wodnych. Nisko (FF 05 30), Zarzecze (FF 05 42), Ulanów (FF 16 11), Bieliny (FF 16 42).

Lemna gibba – Niewielki staw przy pastwisku. Kłyżów (FF 05 32).

L. trisulca – Starorzecza. Rzeczyca Okrągła (FE 94 33), Sibigi (FF 25 14), Tarnogóra (FF 26 33).

PODSUMOWANIE

Zamieszczony powyżej wykaz zawiera dane dotyczące stanowisk 179 gatunków roślin naczyniowych. Są wśród nich zarówno gatunki rodzime, jak i zadomowione antropofity. Niektóre z gatunków rodzimych, np. *Petasites spurius*, *Potamogeton nodosus*, *Rubus constrictus*, *R. macrophyllus*, *R. siemianicensis*, *Salvinia natans*, *Scutellaria hastifolia*, to gatunki bardzo rzadkie w południowo-wschodniej Polsce. Ważne z punktu widzenia ochrony przyrody jest występowanie w Dolinie Sanu gatunków zagrożonych, zamieszczonych w „czerwonej księdze” – *Trapa natans* czy *Cyperus fuscus* (KAŻMIERCZAKOWA & ZARZYCKI 2001) lub wymienionych na „czerwonej liście” – np. *Allium angulosum*, *A. scorodoprasum*, *Illecebrum verticillatum*, *Zannichellia palustris* (ZARZYCKI & SZELĄG 2006). Interesujący jest również fakt obecności na badanym terenie niektórych rzadkich antropofitów (np. *Chenopodium ficifolium*, *Chaerophyllum aureum*, czy *Sisyrinchium bermudiana*).

LITERATURA

- DUBIEL E., LOSTER S., ZAJAC E. U. & ZAJĄC A. 1979. Flora Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Materiały do Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **7**: 1–218.
- JASIEWICZ A. 1965. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Zachodnich. – Monogr. Bot. **20**: 1–336.
- KARCZMARZ K. & PIÓRECKI J. 1977. Materiały do flory roślin naczyniowych Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Przemyskiego. – Rocznik Przemyski **17–18**: 341–359.
- KAŹMIERCZAKOWA R. & ZARZYCKI K. (red.) 2001. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. s. 664. Instytut Botaniki im. W. Szafera, Instytut Ochrony Przyrody, Polska Akademia Nauk, Kraków.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- NOWIŃSKI M. 1930. Roślinność i znaczenie dla rolnictwa torfowisk niskich z okolic ujścia Wisłoka do Sanu, w południowo-wschodniej części dawnej Puszczy Sandomierskiej. – Pr. roln.-leśne **3**: 1–90.
- OCHYRA R. 1974. Notatki florystyczne z południowo-wschodniej części Kotliny Sandomierskiej. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **2**: 161–173.
- OKLEJEWICZ K. 1993. Flora Dolów Jasielsko-Sanockich. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **26**: 1–165.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiad. Bot. **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2001 (red.). Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 2006. Red list of the vascular plants in Poland. – W: Z. MIREK, K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. SZELĄG (red.), Red list of plants and fungi in Poland, s. 9–20. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- ZEMANEK B. 1981. Rośliny naczyniowe Górz Słoniowych (polskie Karpaty Wschodnie). – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **8**: 35–124.
- ZEMANEK B. 1989. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Niskich i Otrytu (polskie Karpaty Wschodnie). – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **20**: 1–185.

SUMMARY

This paper reports the occurrence of 179 vascular plant species in the San River Valley (SE Poland). The list contains both native species and anthropophytes. Some of the noted species are very rare in the south-eastern Poland (e.g. *Petasites spurius*, *Rubus constrictus*, *R. macrophyllus*, *R. siemianicensis*, *Salvinia natans*, *Scutellaria hastifolia*). Very interesting is occurrence of species which are regarded in “red list” as threatened in the area of our country (e.g. *Allium angulosum*, *A. scorodoprasum*, *Illecebrum verticillatum*, *Zannichellia palustris*) (ZARZYCKI & SZELĄG 2006) or in “red book” (e.g. *Trapa natans*, *Cyperus flavescens*) (KAŹMIERCZAKOWA & ZARZYCKI 2001). In the investigated area occur also some rare anthropophytes (e.g. *Chenopodium ficifolium*, *Chaerophyllum aureum*, *Sisyrinchium bermudiana*).

Przyjęto do druku: 05.03.2007 r.